Lo Somatent

DIARI REGIONALISTA Y D' AVISOS Y NOTICIAS

Any XIV — Reus Dissapte 16 de Septembre de 1899 — Núm. 3.365

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d' aquest diari y en las principals llibrerias d' aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, litografía Mallofré, carrer Junquera, 6.
No 's retornan los originals encara que no 's publiquin.

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes.	Ptas. 1
n provincias trimestre.	3'50
Extranger y Ultramar	5
Anuncis, á preus convencionals.	

Farmacia Serra

Oberta tota la nit

12 ANYS de continuadas curacions y d' una aceptació general, son las millors probas pera demostrar que 'l

XAROP SERRA

es lo millor remey pera combatre per crónica y rebelde que sia tota classe de...... **TOS**

La que paga més contribució de la provincia.

AGRICULTORS ALERTA

Visiteu lo magatzém de guanos de

A RIUDOMS

Massó y Ferrando

Guano classe superior.—Id. de peix.—Cascos d' arengada pera adops de las hortalissas.

Magatzém á Riudoms
y á Reus Vilá, núm. 3.

ELECTRA REUSENSE

Suministre de forsa ab ELECTRO-MOTOR

Aquesta Societat suministrará forsa motrís ab ELECTRO-MOTORS als industrials que ho solicitin.

Los Motors de corrent continua á la vegada que extraordinarias condicions d' economonía en lo *cost de compra y consum*, reuneixen las de *marxa silenciosa*, gran llimpiesa, espay redühit y facilíssim maneig, ventatjas difícils d' obtenir ab altres sistemas. Tenen marxa senzillament variable y ab un simple moviment de palanca se regulan y cambian á voluntat, las velocitats mínima á máxima.

Los gastos d' oli pera son engrassament y sos desgasts, son tan insignificants, que poden en realitat considerarse com nuls.

En aquestas oficinas se facilitarán cuanta classe de datos sían necessaris.

Reus 9 Juny 1899.—Per la *Electra Reusense*, LO DIRECTOR.

RECORT ETERN

Pera 'l dia 2 de Novembre próxim, se venen

LAPIDAS MORTUORIAS

de marbre, de varias classes y colors, ab un

50 PER 100 DE REBAIXA

y 's gràban las inscripcions de las mateixas, en mate, relleu, dauradas, etc., etc., á meytat de preu. Gratis la colocacio en lo cementiri.

Taller de marbres de E. VILA

LLOVERA, 23.—REUS.—LLOVERA, 23.

NO CONFONDRES

Gran varietat en ximeneas, lavabos, fonts; picas de marbre á preus molt reduhits.

Licor de fibrina y carn líquida RICHARD

Lo millor tónich-reconstituyent conegut, indicadíssim contra 'l raquitisme, escrófula, tuberculosis, convalecencias y en totas las malaltías caracterisadas per lo sello de la debilitat y que requereixen un bon aliment sens embargar l' estómach. Se ven en totas las farmacias.

VERDADERA GANGA

Se ven la casa propia de don Salvador Navarro, carrer de Sant Vicens Alegre, número 25. Consta d'un gran magatzém, celler, corral, descobert, pou, tres pisos y terrat; se donará baratíssima. S' admeten proposicions ara que está aquí son propietari qui cambia son domicili á Tarragona.

Secció doctrinal

La comedia del dia

Ab recansa agafém la ploma: més la obligació que tením d' informar al llegidor, de senyalar á las autoritats lo perill que s' oviran, y 'l d' encausar pel bon camí, en lo possible, á la opinió pública, aquesta bona senyora que tot ho paga, ó li fan pagar, que es lo mateix, sense que per la seva part s' interessi en lo més mínim en las solucions dels grans conflictes que l' afectan d' una manera directe ó en las barallas de vehinat, com á tals, petitas y rastreras, en que 's diu que intervé, nos mou á dir cuatre paraulas sobre 'l segon suelto de Crónica local que en la edició d' ahir publica nostre apreciable colega *Las Circunstancias*. Tracta d' aquesta qüestió que entre fanátichs dels dos extrems s' ha suscitat fa poch y que ja 'ns extranyava no 's tractés de plantejar en nostra estimada ciutat, si es que 'ls elements d' una y altra idea tenían interés en demostrar d' una manera ruidosa que aquí hi havía apostols de las dos classes.

Y diu *Las Circunstancias*, res mes que perque ans d' ahir va veurer per nostres carrers un reverent sacerdot ostentant en son pit una placa del *Sagrat Cor de Jesús*, que es aquesta l' arma escullida pels reaccionaris pera provocar als que tením sentiments llíberals; que ja dias endarrera se vegeren altres tres reverents, dos d' ells per lo menos forasters, que també 's permeteren fer iguals ostentacions, donant aixó lloch á manifestacions de desagrado per part del públich, de lo qual sols s' en enteraria 'l colega puig que aquí per la generalitat havia passat desapercebut; y acaba entre altres cosas, fent una especie d' amenassa que 'l bon criteri aconcellava deixar pera millor ocasió.

No som nosaltres d' opinió que per part de cap partit polítich se fassin ostentacions que sempre resultan ridículas; pero som menos partidaris encare de que per elements com los católichs cridats especialment á propagar las ideas de pau y germanor que predicava'l mártir del Gólgota, lo redemptor de la humanitat, se fassin aquestas ostentacions que á res práctich y beneficiós conduheixen, á contrari, poden ser causa com ha succehit en altras poblacions que prenentho com á provocació, perque aixís los hi ha convingut, donin lloch á sensibles alteracions d' ordre públich ó quan menos á despertar odis que á tots convé estiguin adormits.

Res se guanya, y es del tot injustificat portar per nostres carrers y plassas demunt del pit la placa del *Sagrat Cor de Jesús* ja que aquí en res se 'l ha insultat ó agraviat y no es menester honrarlo d' una manera pública.

Es veritat que la llibertat del individuo, pera ser un fet y tal com la proclaman desde 'l partit mes avansat al mes retrógado concedeix un perfecte dret de poguer ostentar aquest distintiu ó qualsevol altra cosa sense que 'l vehí n' hagi de fer res.

Pero, fixintse bé tots, que precisament la llibertat avuy dia no es tal llibertat, es un verdader llibertinatje; son las ideas de que visqui tot lo mon y morí qui no pensa com nosaltres, vol ém dir com ells, y baix aquest punt de vista ¿qué té d' estrany que siguin precisament los mes obcecats en las ideas que diuhen professar de pau y llibertat los primers en topar ab aquest mar tan a borotat de la societat?

Las personas de sá criteri farán bé en mirar com á senzills espectadors la lluyta que mes que lluyta será una especie de comedia ó bé saynet, que aquí 's tracta de representar; y es natural que concretantnos res mes que á espectadors nos toqui de tant en tant fernos petar una riatlla mentres duri la acció que será per pochs dias, donchs cal fer constar que la inconstancia dels actors, es la virtut que posseheixen mes á la perfecció.

Viticultura de luxo

No hi ha dupte que Sant Sadurní de Noya es la població de Catalunya hont la viticultura está més avansada. Los propietaris de la esmentada població, gent ilustrada per demés, han estudiat tot lo possible la manera de combatre la terrible «filoxera», que extenentse de vinya en vinya, anaya deixant rastre del seu pas, un rastre de mort que 'ls portava á la ruina, y aquest any, gracias als molts travalls que s' han fet, la cullita 's presenta exhuberant.

Sant Sadurní, donchs, té dret de figurar al cap de las comarcas vitícolas. Los empelts de la vinya americana que per molta gent han sigut y son encare rebuts ab desconfiansa, han comunicat nova sava á la vinya, y avuy se troban que poch se 'n falta pera cullir las mateixas cargas que avans de presentarse la «filoxera».

Pero entrant de plé al motiu del present article, dech fer constar que he tingut lo gust de presenciar una, que 'n podriam dir, nova industria vitícola ó viticultura de luxo, de la que 'n donaré una mica d' esplicació, desitjant que l' iniciador á Catalunya de tal industria tingui forsa imitadors.

Ab motiu d' haver guanyat lo conegut viticultor don March Mir y Capella 'l premi ofert per la Reyna Regent al propietari que més travalls hagués fet en pró de la viticultura, l' inteligent propietari don Pere

Rovira li ha regalat una planta que ha cridat fondament l' atenció de tots los que han tingut ocasió de véurela. Consisteix dita planta en una torreta vulgar plena de terra ben adobada y ahont s' hi cria un *Rossaki*. Dita planta pot colocarse en un centre de taula y á la hora de las postras tallar los rahims del cep.

Pera arribar á obtenir aquesta ramificació de la viticultura, la operació es senzillíssima. Solzament cal tenir molt cuydado. S' introduheix la redolta d' un cep per la part inferior de la torreta; després s' ompla de terra ben adobada; se rega de tant en tant, y un cop lo cep es crescut, ab unas estisoras de podar, se separa de la redolta.

L' efecte que produheix lo cep carregat de rahím crescut en la torreta es curiós á tot serho.

A Inglaterra ja fa temps que se 'n consumeixen y aixó s' ha convertit en una verdadera industria, arribant á pagar 25 pessetas de cada planta. Aquí, com la rutina 'ns ensopeix, trigarém á ferho: pero de totas maneras, just es que felicitém al estudiós propietari de Sant Sadurní don Pere Rovira y que la seva constancia y activitat tinguin molts imitadors.

J. C.

Los farsants de la Cort

Los rotatius madrileys enrestran la ploma pera esgrimirla á tall de llansa contra nosaltres, los catalans.

Lo que va á la vanguardia, es l' *Imparcial*. Ahir mateix publica un article plé d' *imparcialitats* y fins casi arriba á donarnos consells, consells que veja, semblan d' un pare, sino que de tant en tant ens engega alguna *cleca* que 'ns deixa blaus.

Ay, don *Imparcial*, fa massa per nosaltres, cregui! Figúrintse que entre altras caricias ens diu que som uns minyons molt laboriosos, molt traballadors, que tením molta iniciativa, etc., etc., pero després ens clava que de política no 'n sabém ni un borrall. ¡Ay, lo bon *Imparcial*! Que 's pensa que 'ns ha fet un agravi? No, senyor, no; si d' aixó nosaltres n' estém orgullosos perque un poble que sápiga massa de política (política rastrera d' avuy, s' entén), ha d' esser á la forsa un poble dropo, viciat é inactiu, un poble com lo del *Imparcial*, que viu en mitj d' un llot de trampas amassat ab la suhor nostra, ab la suhor dels que no sabém política, no perque no 'n poguessim saber, que consti, sino perque no volém, pero que en cambi sabém manejar l' aixada y 'l mall lluytant ab los embats de la vida, pensant sempre en lo pá que tením al cércol y crear una familia digna y honrada pera que puga alsar lo cap devant dels homes y de Deu, sense remordirli la conciencia per haver fet cap acte d' injusticia, donchs, nosaltres encara'n tením de conciencia y amor propi.

Ens acusan de rondinayres y d' aymants de las disbauxas. ¡Pobrets, que poch hi veuhen! ¿No comprenen que si fos aixís no viuriam agonitzant baix lo pés aclaparador del jou que portém sobre? ¿No comprenen que faría ja molt temps que cantariam l' himne de llibertat? ¿No comprenen que si fos aixís la montanya montserratina se veuría ja caldejada pel sol de redempció? No, no som rondinayres ni may ho hem estát; al contrari, hem donat provas d' esser tots dignes companys de Job, hem arrupit sempre las espatllas, hem ofegat los gemechs que s' escapavan de nostres llavis á cada nova ferida que se 'ns infería. Mes, prop de tres sigles de martiris inferits á gent que pensa y que va sofrint las modernas evolucions socials, son prou pera acabar la paciencia y pera engendrar odis que van passant com prenhada herencia de generació en generació y per aixó avuy ja s' escapa algun gemech de nostres llavis, per aixó avuy que ja senten un poch nostra veu, un poch tan sols, ja 'ns tractan de rondinayres y sembla que 's disposin á entonar lo *mea culpa*, agotant avans tots los medis, amenassantnos dihent que 'ns pegarán surras; igual, ja ho hem dit, que un pare que quan una criatura 'l desperta ab sos plors perque quelcom li dol, li pega en lloch de buscar un remey que puga curarlo.

Ens recriminan aixís mateix perque conmemorém l' onze de Setembre, dia pels catalans d' amarga recordansa, perque dediquém un recort als que moriren junt ab nostras llibertats. ¿Fins aixó, potser, ens volen regatejar? ¿No podém nosaltres condóldrens de las llibertats perdudas y aspirar á reconquistarlas? Aixó, may; no hi ha forsa humana que puga aplacar nostras ideas, y tant si 'ls hi dol com nó sentirán cada dia més fort nostre crit de ressurrecció.

QUIRSE.

Reus.

ESPURNA

A la Comissió executiva de las festas á qui fins avuy no hem tributat mes que elogis, nos veyém obligats á exposarli una queixa.

Si senyors, queixa, y si s' hi enfadan la convertirém en censura.

Perque han de sapiguer que desde son lloch distingit no poden fer distincions de cap mena.

A quí, sino á vostés, se 'ls hi acut convidar á tots los representants de periódichs de fora ciutat, menos al Corresponsal del *Diario del Comercio* de Barcelona, perque jo suposo que no 'l convidarían?

Donchs saben lo que ha fet lo mentat Corresponsal, candidat derrotat en las passadas eleccions de regidors, ferit en sos sentiments d' amor propi y de delicadesa: enviar una carta á son periódich dihent que aquí estém apestats d' una malaltía infecciosa y no sabém quantas cosas més perque no hem pogut llegir la carta.

No ha dit mal de las festas: pero vaja que ab lo de la malaltía las ha recomenat tan ben recomanadas, que si la Comissió executiva va patint aquestas omissions, divertits estém.

No, per amor de Deu, senyors de la Comissió executiva, vagin en cuydado ab las personas que tenen representació, de saludarlos barret en má, perque ja ho veuhen, si per un oblit sol, nos costa tenir algo menos que la «peste bubónica», que no 'ns regalarían varis descuyts junts?

X.

CRÓNICA

Observacions Meteorológicas

del dia 15 de Setembre de 1899

FACILITADAS PER D. RAMON GISPERT

Horas d'observació	Barómetre aneroide	Grau d'humitat	Pluja en 24 horas	Aigua evap. en24 h.	Estat del cel	Obser' particular
9 m.	753	90	0'5	2'2		
3 t.	755	87			Núvol	

Horas d'observació	TEMPERATURAS			VENTS	NUVOLS	
	Máxima	Minim.	Ter. tip.	direcci.	classe	can.
9 m.	Sol. . 30	19	23	N.	Cun Nin	0'9
3 t.	Sombra 27		24	N.		0'7

Sessió del Ajuntament

La celebrada ahir comensá á dos cuarts de set, baix la presidencia del senyor Briansó y ab assistencia dels senyors Vergés, Amat, Sedó, Navás (E), Pallejá, Muños, Jordana, Ayguadé, Oliva, Vallvé y Artés.

Fou aprobada l' acta de la sessió anterior.

Lo B. O. no porta res d' interés pera la Corporació.

Lo senyor Briansó dona compte d' haver rebut dos telégramas del Excm. Sr. Gobernador civil, demanantli compte del nombrament del oficial comptador y pregunta al Consistori si creu convenient donar possessió al nou oficial y, avans de contestar aquest, se llegeix l' article 13 de la lley, acordantse donarni lo próxim dilluns, continuant lo senyor Planás ab lo mateix cárrech fins que 'l senyor Sotorra (que es lo nombrat pera desempenyar dit cárrech) estigui ben al corrent dels assumptos del negociat á que s' aludeix.

Se dona compte d' algunas instancias de la secció de Foment dictaminadas ja per lo senyor Arquitecte, essent aprobadas.

Se llegeixen varis comptes de particulars essent aprobats ab lo vot en contra del senyor Sedó en los referents al de suministració de pá á las Casas de Beneficencia y un altre d' unas tuberías.

Lo senyor Navás (E) combat lo dit pel senyor Sedó y carregat de bon zel proposa pera que no torni á succehir que cap senyor regidor estigui descontent de la aprobació dels comptes, detingudament examinats per las seccions corresponents, nombrar una comissió especial pera la revisió y aprobació dels mateixos, quina proposició després de ser discutida es retirada pel propi senyor Navás.

Lo senyor Aguadé demana que 's voti un crédit de 200 á 250 pessetas pera fer algunas reparacións al monument á Prim. S' aproba.

Lo senyor Navás (E) excitá 'l zel de la Alcaldía pera que s' enteri si es cert lo que han dit alguns periódichs referent á la crida dels minyons del actual reemplàs á filas quin número es de 60.000, essent esceptuats d' aquesta cantitat los redimits á metálich, lo que de ser así reportaría un perjudici á la industria y á la agricultura privantla de brassos que tant escassejan.

La Alcaldía promet enterarsen, y, d' ésser com lo senyor Navás exposa, protestar d' aqueixa disposició del Ministeri de la Guerra.

Y no haventhi cap mes assumpto de que tractar s' aixecá la sessió.

—

Ahir á la nit rebérem del senyor president de la «Munió Catalanista, L' Avenç» de Lleyda y que s' havía d' inaugurar demá, lo següent telégrama:

«Exigencias gubernativas aplazan inaugurar, detalles correo. Dispensen traducción obligada.—*Frías*.»

Esperém rebrer los detalls pera parlarne mes extensament, per are 'ns concretém á manifestar la sorpresa que 'ns ha causat lo no deixar circular los telégramas redactats en nostra parla, donchs que 'ls amichs catalanistas de Lleyda ens mereixen tota mena de confiansa.

Cosas son aquestas que no compreném després de lo que hem llegit en «La Veu de Catalunya» y lo que ha dit, segons los telégramas que llegím, lo senyor Silvela. Si aixó son arbitrarietats que cometen los empleats de telégrafos, hora fora ja de que s' esbrinés, puig no creyém que aixís lo Govern puga ab nosaltres jugar y fins tractarnos de noys.

No desmayin per aixó los catalanistas de Lleyda, no, jamay s' arredrin devant cap arbitrarierat ni injusticia que tracti d' entorpirlos son camí, que dia vindrá que aquestas travas que s' oposan al avens de nostras santas ideas, caurán pel pés de sas mateixas culpas.

—

En lo teatro de la societat «Círcol Artístich Catalá» demá á la nit se posarán en escena la comedia en dos actes «Las carbassas de Montroig» y la pessa en un «La teta gallinayre».

La secció lírica amenisará 'ls intermedis cantant algunas pessas de las que formarán son repertori.

En obsequi al bell sexe, acabada la funció tindrá lloch un ball á piano.

—

Los simpátichs clonws Llop y Cardona que forman part de la Companyía Ecuestre Gimnástica y Cómica del senyor Feijóo que actua en lo Circo instalat en la plassa de Sant Joan celebrarán avuy lo seu benefici.

Pera correspondre al favor que 'l públich los hi ha dispensat han compost un programa en extrém atractiu y escullit, prenent part en la funció los principals artistas de la companyía y presentant los beneficiats nous y originals truks que no dubtém que ab sa gracia y son ingeni deixarán complascuts á la concurrencia que sens dubte omplenará 'l local.

Nosaltres aixís ho desitjém.

—

En la reunió que ans d' ahir tingué al primer pis de la casa Santa Llucia, dels interessats en lo reparto dels Guarda termes, s' acordá lo no pagar y acudir en solicitut al Ajuntament de que 'ls dispensi del pago.

—

Ahir al matí 'ls carrers de nostra ciutat se vegeren regats per una petita pluja que durá poch menos de mitja hora.

—

Llegím en diari de Tarragona:

«En vista de las dificultats que han surgit á última hora, s' ha desistit de celebrar en las próximas festas de Santa Tecla, la retreta y la missa de campanya».

—

La pintoresca vila de Sant Feliu de Codinas será visitada 'l diumenge per l' «Orfeó Catalá». Ab tal motiu son moltas las personas que de tota la comarca del Vallés assistirán á tant artístich com patriótich aplech principalment de Sabadell, Caldas, Granollers, La Garriga, Sant Llorens y altras poblacions.

Sabém que es tant gran l' alegria que regna á Caldas que tractan de fer una despedida entussiasta al Orfeó y li han pregat que á son pas per dita vila canti en la hermita de la Verge del Remey los inspirats «Goigs á la Verge» del mestre catalá del sigle XVI Brudieu.

Los socis del «Orfeó Catalá» que desitjin acompanyarlo en dita excursió haurán de deixar nota anticipadament en lo local de la esmentada societat pera poder obtenir assiento en los cotxes de Caldas á Sant Feliu.

L' «Orfeó Catalá» sortirá entren especial directe pera Caldas de Montuuy lo diumenge á las quatre del matí, y retornará de Caldas en altre tren especial que sortirá de dita població á las 8 y 35 minuts del vespre.

—

L' Alcalde de Barcelona ha rebut una nova carta dels metjes municipals que anaren á Oporto pera estudiar la glánola.

En ella 's diu que 'l Dr. Ferrán se troba ja instalat en lo Laboratori que se li ha concedit pera fer estudis experimentals sobre la naturalesa dels bacilus.

Esplican que han practicat dugas autopsias, pero que d' ellas s' ofereix lo dupte de si 'ls morts sucumbiren per la peste, á pesar d' haver diagnosticada de tal la malaltía que patiren. En los intestins dels morts hi trobaren lesions orgánicas análogas á las que produheix la tifoidea. En vista de aquesta trovalla ha sigut facultat lo Dr. Ferrán pera fer novas autopsias á fi d' esbrinar si persisteix aquest fenomen, en malalts quin diagnóstich siga indiscutible, en quin cás se vindrían á descubrir semblansas fins ara desconegudas entre la tifoidea y la peste llevantina.

—

L' alcalde de Sarriá, don Ramon Miralles y Vilaltá, ha tingut lo bon acert de disposar que sigan contestats en catalá tots los oficis que se li dirigeixin en aquest idioma. L' amor que dit senyor sent per tot lo de la terra 'ns fa esperar que no 's limitará á usar lo catalá tant solzament en las contestacions sino en altres actes que depenguin de l' alcaldía.

—

Lo Gremi de Fabricants de Sabadell, en sessió extraordinaria celebrada 'l passat dimecres y en la que hi foren convocats, ademés dels socis agremiats, tots los industrials d' aquella localitat, acordá constés en acta que veu ab simpatía la decidida actitut dels Gremis de Barcelona, sempre que aquesta tendeixi á recabar del poder central la autonomía administrativa de Catalunya.

Se nombrá també una comissió pera que, d' acort ab lo Sindicat Gremial y la Lliga de Contribuyents, estudihin la manera més práctica y efectiva de lograr que 'ls interessos de tota Catalunya sian administrats per catalans.

—

Lo senyor gobernador ha conminat ab la multa de 150 pessetas als alcaldes de Pradell é Irlás, si en lo plasso de vuit dias no ingressan las atencions de primera ensenyansa.

—

Lo dia 20 d' aquest mes embarcará á Buenos Aires ab direcció á Espanya la companyía Mendoza Guerrero, arribant á Espanya, próximament, lo 12 d' Octubre.

—

Los organisadors del meeting de protesta contra 'ls Pressupostos d' en Villaverde, que té de celebrarse lo vinent diumenge á Tarrassa, han invitat oficialment al Foment del Travall Nacional de Barcelona.

—

Publicat ja 'l cupo que s' exigeix del reemplás pera l' any actual, creyém convenient advertir que 's trobe obert lo plasso de dos mesos pera la redempció del servey militar á metálich, y que aquest plasso acaba lo 30 de Setembre actual.

—

Per lo Ministeri de la Gobernació s' ha resolt que 's fallin á la vegada la exclusió de talla y la de defecte físich dels minyons quan abduas circunstancias concorrin en un sol nidividuo.

—

Lo gobernàdor civil de Barcelona ha rebut un telégrama del ministre d' Hisenda tractant de la cuestió dels gremis.

Lo ministre, després d' afirmar que la autonomía fiscal sería funesta, al seu entendre, pera Espanya y Catalunya, sosté que altra cosa es la cuestió relativa á la recaudació é investigació de la contribució territorial y tal vegada industrial; pero que pera lograrho ab recíproca ventatja pera 'l Tresor y 'l contribuyent, lo pitjor camí es lo sugerit á alguns gremis perque no es legal, sino contraproduhent.

No faltava altra cosa sino que 'l senyor Villaverde ens donés lo seu apoyo als catalans.

¡Pobre futur ministre de Gracia y Justicia!

—

Ha ocorregut á Jaen un sangrent succés:

Un vigilant del municipi, anomenat Mosquera, havía sostingut relacions amorosas ab una agraciada noya.

Interrompudas aquellas à causa de disgustos haguts entre 'ls aymants, sempre que aquets se trobavan se dirigían insults y reconvencions.

Mosquera prestava servey à la plassa de Abastos, quan s' acostá á passar per allí sa antiga nuvia, suscitantse entre abdós una acalorada cuestió, que terminá prompte, tirantse la desdenyada jove sobre 'l vegilant, «faca» en má, é inferintli una gravíssima ferida en lo coll.

Sens que ningú s' atrevís á detindre á l' agressora, aquesta 's presentá en l' Ajuntament pera que la prengués, sent conduhida á la casa de socorro, ahont prestá declaració devant lo ferit.

—

La setmana passada, uns cassadors troberen en lo terme de Llanás (Girona) una bandada de perdius «blancas», de la que cobraren tres péssas.

Segons parer de personas entesas, la presencia d' aqueixos animals volátils es pressagi d' un hivern molt rigurós.

—

Lo recaudat ahir en la Administració de Consums d' aquesta ciutat per diferentas especies, puja á pessetas 883'71.

Secció oficial

Cos de Correus

—

Administració principal de Tarragona

ANUNCI OFICIAL

Per acort del Iltm. senyor Director general de Correus y Telégrafos se convoca à concurs als propietaris de fincas urbanas de Reus que vulguin cedir en arrendament local suficient pera instalar per terme de quatre anys las oficinas de Correus de dit punt, ab vivenda pera 'l Quefe de las mateixas, qual concurs se verificará en la estafeta de Reus als trenta dias de publicat aquest anunci en lo «Butlletí oficial» de la provincia.

En las proposicins s' ha de fer constar que las obras d' instalació de la oficina y 'ls gastos que s' originin per lo traslado dels utensilis de la mateixa han d' esser de compte dels proposants acompanyant à aquellas lo plano acotat del local que s' ofereixi.

Tarragona 10 de Setembre de 1899.—L' Administrador principal, Carles Gamarra.

—

Registre civil

del dia 14 de Septembre 1899

Naixements

Joseph Fortuny Sugranyes, de Tomás y Teresa.

Matrimonis

Cap.

Defuncions

Joan Borràs Veciana, 75 anys, carrer segon del Roser, 34.—María Martí Solé, 43 anys, Sant Francés, 7.

Secció religiosa

Sant d' avuy.—Santa Elvira.

CULTS RELIGIOSOS

Parroquia de Sant Francesch

Demá á dos quarts de vuyt del matí tindrá lloch la Comunió general que en obsequi de Nostra Senyora dels Dolors dispensarà lo Rvnt. D. Francisco Solé ab plática preparatoria; y á las cinch de la tarde l' últim dia del Septenari ab sermó à cárrech del Rvnt. D. Jaume Benages després de cantada la Corona Dolorosa y acabantse ab la Benedicció papal y 'l cántich del «Stabat-Mater».

Sant de demá.—Los Dolors Gloriosos de Nostra Senyora.

Secció comercial

MOVIMENT DEL PORT DE TARRAGONA

Entradas del dia 14

De Barcelona en 6 horas v. Pinzón, de 535 ts., ab tránzit, consignat als senyors Mac-Andrews y C.ª

De Barcelona en 6 horas v. Alvarado, de 789 ts., ab tránzit, consignat als senyors Mac-Andrews y C.ª

De Málaga en 2 dias v. danés Dagmar, de 722 ts., en lastre.

De Génova y esc. en 7 dias v. Játiva, de 793 ts., ab bocoys buyts, consignat á don Antoni Mas.

De Barcelona en 6 horas v. Carmen, de 593 ts., ab tránzit, consignat als senyors Fills de B. Lopez.

Despatxadas

Pera Barcelona v. Sicilia, ab tránzit,
Pera Cette v. Correo de Cartagena, ab ví.
Pera Port-Vendres gol. Joven Pepita, ab ví.
Pera Málaga y esc. v. Játiva, ab efectes.
Pera Hamburg y esc. v. Alvarado, ab efectes.
Pera Liverpool y esc. v. Pinzón, ab efectes.

—

J. Marsans Rof

Representant: JOAQUIM SOCIATS

CARRER SANTA AGNA, 26.—REUS

Ultima hora de la Bolsa de Barcelona á las 4 de la tarde d' ahir:

Interior	63'60	Aduanas	94'50
Exterior	'	Norts	50'40
Amortisable	'	Fransas	45'45
Cubas 1896	72'	Orenses	11'40
Cubas 1890	60'	Obs. 6 0[0 Fransa	85'87
Exterior París	61'40	Id. 3 0[0 »	44'37
	GIROS		
París	23'45	Londres	31'10

—

Bolsí de Reus

CARRER MONTEROLS, NÚMERO 27

Cotisació á Barcelona á las 4 de la tarde del día d' ahir.

Interior	63'65	Cubas del 86	72'06
Orenses	11'40	Cubas del 90	60'
S. Juan	'	Aduanas	94'50
Norts	50'40	Ob. 5 0[0 Almansa	87'
Fransas	45'40	Id. 3 0[0 Fransa	43'37
Filipinas	'		
	PARIS		
Exterior	61'30	Norts	'
	GIROS		
París	23'45	Londres	31'18

Se reben órdres pera operacions de Bolsa. Compra y venta al contat de tota classe de valors cotisables de Bolsa. Descompte de cupons y compra de monedas d' ro de tots los paissos.

—

Cambis corrents

en lo dia d' ahir donats per la Junta Sindical del Colegi de Corredors de Comerde la plassa de Reus.

CAMBIS EXTRANJERS

	Ops.	Diner.	Paper
Londres 90 dias fetxa.	'	'	'
» dias vista	'	'	'
» »	'	31'	31'15
París 90 dias fetxa	'	'	'
París vista	'	23'	23 30
Marsella 60 dias vista	'	'	'

VALORS LOCALS	DINER	PAPER	OPER.
ACCIONS	Ptas.	Ptas.	
Gas Reusense.	625		
Industrial Farinera	550		
Banch de Reus de Descomptes y Prestams		650	
Manufacturera de Algodón	100	110	
Companyía Reusense de Tranvias			
Companyía Reusense de Tranvías privilegiadas de cinch per 100	150		

Anuncis particulars

COLEGI DE D.ª MAGDALENA MARTORELL

baix l' advocació de la

Inmaculada Concepció de Maria

Lo 15 del present mes quedarán obertas las classes corresponents á l' Instrucció primaria, elemental y superior, aixís com las referents à l' ensenyansa de tota classe de labors y la de cosit de roba blanca. Hi haurá també classes de Música, Dibuix y Francés.

Ditas ensenyansas estarán regentadas per la professora superior D.ª Angela Maleras.

CURRAS per vendre.

Informará Joseph Mestres, picapedré.

San Pancrás, 18.

LA ELECTRA REUSENSE

Per rahons fàcils de compendre, la societat «Gas Reusense» acaba de ficsar preus inverossímils al fluit eléctrich, que en plasso més ó menos llarch se proposa servir als seus futurs abonats. Aquest acort del Gas Reusense» donará com á inmediat resultat la anulació del fluit gás en aquesta ciutat y sa substitució per lo fluit eléctrich. Comprenentho aixís nostra Societat, sa proposa ampliar considerablement y desde ara la nova instalació que está portant á cap en aquestos moments á fí de servir en breu plasso las demandas que indubtablement, ha de rebre del públich reusench y á las que atendrá per torn rigurós.

Apesar de que 'ls preus que 'l «Gas Reusense» fisca á sa última tarifa son exageradament baixos, «La Electra» los acepta desde ara y en lo moment que 'l seu contrincant dongui un servey regular d' alumbrat eléctrich, nostra Societat establirá pera 'ls seus abonats los preus segúents:

			Ptas.
Una làmpara incandescent	*de*	*5 bujias*	*1'25*
" " "	*de 10*	*"*	*1'75*
" " "	*de 16*	*"*	*2'50*
" " "	*de 25*	*"*	*3'75*
Preu del kilowat, hora.			*0'50*

En quant á las instalacions se fan desde avuy en iguals condicions que l' altra empresa.

Ab lo favor que 'l públich nos dispensa res temém, se 'ns porta á la lluyta, á ella aném ab la tranquilitat del qui no la ha provocat devent solzament fer una manifestació: lo públich trobará sempre en la «Electra Reusense» la millor salvaguardia dels seus interessos.

Reus 2 Maig de 1899.—Per la «Electra Reusense»

Lo Director.

Colegi de senyoretas

DIRIGIT PER

D.ª MARÍA CORTINA

Mestra Superior, baix la advocació de

Nostra Senyora de Misericordia

Lo dia primer d' Octubre s' obrirá aquest nou centre d' educació y ensenyansa, organisat conforme exigeixen las modernas teorías educativas, en lo que 's podrán estudiar, ademés de las materias que comprén la Instrucció primaria, las especials de tall y confecció de roba blanca, bordat, música, dibuix y francés comptant ab lo Professorat necessari pera la bona marxa de ditas ensenyansas.

Arrabal Santa Agna, núm. 45, segon pís

LLET PURA DE VACA

VACAS SUISSAS

Hort de Pau Abelló

Se ven al carrer primer del Roser núm. 4.

ESCORIAS THOMAS.—Végis l' anunci de la quarta plana. Dirigirse á casa Gambús, carrer de Vilá Bou) 12.

Diversions públicas

CIRCO ECUESTRE FEIJOO

Situat devant l' Hospital Civil

Gran y extraordinaria funció pera avuy á benefici dels aplaudits clowns Joseph M.ª Llop y Joan Cardona, quins lo dedican á la guarnició d' aquesta plassa. Pendrán part en la funció tots los demés artistas de la companyía, comensantse á las nou en punt.—Preus de costúm.

Telégramas

Madrid 15.

S' assegura que 'l ministre d' Hisenda projecta encarregar á un sindicat lo pago dels habers á las classes passivas.

Aquesta combinació produhirá grans ventatjes al Tresor.

—Lo gobernador de Bilbao ha reunit als directors dels periódichs d' aquella capital pera manifestárloshi que 'l gobern havía acordat suspendre las garantías constitucionals en vista de que 'ls biskaitarras enavan á promoure desordres.

Lo director del setmanari «Euskalduna» digué que 'l periódich de sa direcció era partidari dels furs, paro jamay separatista.

La tranquilitat es complerta á Bilboa. Los passeigs se troban molt concorreguts.

—La «Gaceta» publica un decret declarant mal suscitada la competencia entre 'l gobernador y 'l jutje de Girona sobre un crédit relatiu á la Alcaldía de Cornellá.

—Lo Cassino de Fusió Republicana de Madrid ha acordat no enviar representant al «meeting» que s' organisa pera 'l dia 29.

—Prop del Ferrol un formidable incendi ha destruhit alguns boscos. Las pérduas materials son importantíssimas.

—París.—Lo «Matín» assegura que 'l dimars se firmará l' indult d' en Dreyfus.

Imp. de C. Ferrando.—Plassa de la Constitució.

Servey dels trens de viatjers

De Mora á Reus

SORTIDA		ARRIBADA
4'19 m.	tren de mercancías ab cotxes de 3.ª classe	7'54 m.
5'45 m.	tren exprés ab cotxes de 1.ª classe.........	7'01 m.
8'41 m.	tren mercancías cotxes de 2.ª y 3.ª classe	12'31 t.
12'02 t.	tren correo ab cotxes de 1.ª 2.ª y 3.ª classe	1'53 t.
5'23 t.	tren de mercancías ab cotxes de 3.ª classe	8'48 n.

De Reus á Mora

SORTDA		ARRIBADA
7'01 m.	tren de mercancías ab cotxes de 3.ª classe	9'49 m.
1'26 t.	tren correo ab cotxes de 1.ª 2.ª y 3.ª classe	3'14 t.
3'28 t.	tren de mercancías ab cotxes do 3.ª classe	6'29 t.
7'03 n.	tren de id. ab cotxes 2.ª y 3.ª classe	10'06 n.
9'23 n.	tren exprés ab cotxes de 1.ª classe.........	10'31 n.

De Reus á Barcelona

SORTIDA		ARRIBADA	
4,43 m.	tren correo ab cotxes de 1.ª 2.ª y 3.ª classe (1)	8'22 m.	Línea Vilanova
4'43 m.	» » » » » »	9'41 m.	» Vilafranca
7'09 m.	tren exprés ab cotxes de primera classe.......	9'21 m.	
1'01 t.	tren de mercancías ab cotxes 2.ª y 3.ª classe	7'34 n.	
1'59 t.	tren correo ab cotxes de 1.ª 2.ª y 3.ª clase.....	5'08 t.	
6'35 t.	tren mixto ab cotxes de 2.ª classe (2).	10'13 n.	

De Barcelona á Reus

SORTIDA		ARRIBADA	
5'25 m.	tren mixto ab cotxes de 2.ª y 3.ª classe (3)	10'17 m.	Línea Vilafranca
9'51 m.	tren correo ab cotxes de 1.ª, 2.ª y 3.ª classe	1'01 t.	
11'15 m.	tren mercancías ab cotxes de 2.ª y 3.ª classe	6'35 t.	
1'55 t.	tren correo ab cotxes de 1.ª, 2.ª y 3.ª classe	5'31 t.	
7'02 t.	tren exprés ab cotxes de 1.ª classe	9'15 n.	

Reus 1 de Juliol de 1899.

(1) Trasbort á Sant Vicens.
(2) Idem á Roda y Sant Vicens.
(3) Idem á Sant Vicens y Roda.

Institut de segona ensenyansa de Reus

La matrícula ordinaria pera 'l vinent curs académich de 1899 à 1900, quedará oberta en la Secretaría d' aquest Institut desde 'l 15 al 30 del vinent mes de Setembre de nou á dotze del matí.

Lo período de matrícula extraordinaria compendrád es de 'l primer al 31 del següent Octubre, devent los alumnos satisfer dobles drets dels senyalats pera la matrícula ordinaria.

Los alumnos satisfarán vuyt pessetas per cada assignaura, los sellos móvils necessaris y 'ls corresponents al impost tranzitori de 20 per 100 sobre l' import total de la matrícula de cada alumno. Satisfarán ademés duas pessetas cincuanta céntims per drets d' inscripció.

Los alumnos que han de cursar lo primer y segon any, abonarán los drets de matrícula per grupos de tres assignaturas.

Los alumnos majors de 14 anys d' edat presentarán al temps d' inscriureis, la cédula personal y 'ls que ingressin per primera vegada, presentarán també sa partida de naixement.

Pera esser admés á cursar la segona ensenyansa, l' aspirant necessitará acreditar haver cumplert deu anys de edat.

Los examens extraordinaris y d' ingrés se verificarán dins de la segona quinzena del vinent mes de Setembre, anunciantse ab la deguda anticipació en lo tauló d'Edictes del Establiment.

Lo que d' ordre del M. I. Sr. Director se fa puqlich pera general coneixement.

Reus 19 d' Agost de 1899.—Lo Secretari, Joan de Deu Carreras.

Ferrocarril economich de Reus á Salou

Servey de trens que regirá desde primer de Septembre de de 1899.

Sortidas de Reus.—4'10, 5'45, 9'00 matí, 12'35, 2'32, 3'56, 5'20 y 6'44 tarde.

Sortidas de Salou.—4'56, 7'21 y 10'49 matí, tarde 1'45, 3'15, 4 30, 6'03 y 7'25.

Las horas se regirán per lo meridiá de Madrid.

Reus 28 d' Agost de 1899.

Publicacions regionalistas que 's reben en aquesta Redacció.

«La Renaixensa», diari de Catalunya, «La veu de Catalunya», diari de Catalunya», «La Nació Catalana», Quinzenali de Catalunya, «L' Art del Pagés», quinzenari, «L' Aurora», mensual de Catalunya, «Lo Teatro Regional», setmanari de Barcelona.—«La Veu de Montserrat», setmanari de Catalunya, de Vich.—«La Costa de Llevant», setmanari de Catalunya, de Blanes.—«L' Olotí», setmanari de Catalunya, de Olot.—«Las Cuatre Barras», setmanari de Catalunya, de Vilafranca del Panadés.—«Lo Geronés», setmanari de Catalunya, de Girona.—«La Veu del Vallés», setmanari de Catalunya, de Granollers.—«El Vendrellense», setmanari de Catalunya, del Vendrell.—«La Revista Gallega», setmanari de la Coruña (Galicia).—«Euskalduna», «Euskazale», setmanaris de Bilbao (Bizcaya).—«El Eco del Guadalope», setmanari de Alcañiz (Aragó).

Llibre important

CARTILLA RÚSTICA

PREUS DELS PLANTADORS DE

Vinyas Americanas

Aquest llibre, conforme lo seu nom indica, es de gran interés actualment á tots los pagesos y propietaris de vinyas, tota vegada que en éll á més de donarse compte dels importants temas que foren objecte de discussió en lo congrés que se celebrá en Sant Sadurní de Noya, s' hi troban esplicadas ab claretat totas aquellas operacions y cuydados que indispensablement requereix lo cultiu del nou cep americá, entre altres: **multiplicació y plantació de la nova vinya; empelt; poda, y alseda dels ceps y manera de cuydarlos; verdader modo de espampolar y de abonar y femar las vinyas, etc.; etc**; seguit d' altres no menos importants datos molt dignes de tenirse en compte sobre la manera de conduhir la verema, modo d' obtenir bons vins negres, blanchs y rosats, y cuydados de que deuhen ser objecte los cellers; segons instruccions que al objecte donan los més práctichs é inteligents viticultors d' Espanya y Fransa; tot ab lo fi d' obtenir lo millor rendiment possible del ví, pera que puga compensar los costosos sacrificis que requereix la plantació de la nova vinya.

Forma aquest llibre un volúm en octau de més de 400 páginas en bon paper y clara impresió, enquadernat á la holandesa y 's ven en aquesta Imprenta, al preu de UNA PESSETA.

OBRA NOVA

Fills ilustres de Reus

DE

Francisco Gras y Elías

3 pessetas exemplar.—Se ven en aquesta Imprempta.

PERA ADOB DE TOTAS LAS CULLITAS Y CULTIUS

INDISPENSABLE Y DE EXCELENTS RENDIMENTS

LO COMBINAT EMPLEO DE LAS

ESCORIAS THOMAS

COMBINADO FOSFATAT

GARANTIZADAS PURAS — ESCORIA PULVERULENTA THOMAS DE % PUREZA GARANTIZADA — SOLUBLES AL CITRAT

Lo més económich, lo més eficás, lo mes durader

SALES DE STASSFURT

COM ADOB POTASSICH

EN LAS FORMAS DE

SULFAT DE POTASSA, CLORURO DE POTASSA

SALS CALZINADAS RICAS EN SULFAT DE POTASSA,

KAINITA, ETC:

baix garantía del Sindicat de ventas de STASSFURT.

NITRAT DE SOSA

ADOB AZOAT

DE GRADUACIO GARANTIDA DE 15 1/2 A 16 0/0 AZOE Y D' EFECTES RAPITS Y SEGURS

Dirigirse pera prospectes é informes sobre l' empleo

A D. OTTO MEDEM.—VALENCIA